

Atmarpana Stuti

ఆత్మార్పణ స్తుతి

కస్తే బోధ్యం ప్రభవతి పరం దేవదేవ ప్రభావం
యస్మాదిత్థం వివిధరచనా సృష్టిరేషా బభూవ |
భక్తిగ్రాహ్యస్త్వమిహ తదపి త్వామహం భక్తిమాత్రాత్
స్తోతుం వాఙ్చాయతిమహాదిదం సాహసం మే
సహస్వ || 1 ||

క్షిత్యాదీనామవయవవతాం నిశ్చితం జన్మ తావత్
తన్నాస్త్యేవ క్వచన కలితం కర్తృధిష్టానహీనం |
నాధిష్టాతుం ప్రభవతి జడో నాప్యనీశశ్చ భావః
తస్మాదాద్యస్త్వమసి జగతాం నాథ జానే విధాతా ||
2 ||

ఇన్ద్రం మిత్రం వరుణమనిలం పద్మజం విష్ణుమీశం
ప్రాహుస్తే తే పరమశివ తే మాయయా
మోహితాస్త్యాం |

ఏతైః సార్థం సకలమపి యచ్ఛక్తిలేశే సమాప్తం

స త్వం దేవః శృతిషు విదితః శంభురిత్యాదిదేవః ||

3 ||

ఆనందాబ్ధేః కిమపి చ ఘనీభావమాస్థాయ రూపం

శక్త్యా సార్థం పరమముమయా శాశ్వతం

భోగమిచ్ఛన్ |

అధ్వాతీతే శుచిదివసకృత్కోటిదీప్తి కపర్దిన్

ఆద్యే స్థానే విహరసి సదా సేవ్యమానో గణేశైః || 4

||

త్వం వేదానైర్వివిధమహిమా గీయసే విశ్వనేతః

త్వం విప్రాద్యైర్వరద నిఖిలైరిజ్యసే కర్మభిః స్వైః |

త్వం దృష్టానుశ్రవికవిషయానన్దమాత్రావితృష్టైః

అన్తర్గన్ధిప్రవిలయకృతే చిన్త్యసే యోగిబృందైః || 5 ||

ధ్యాయన్తస్త్వాం కతిచన భవం దుస్థరం నిస్థరన్తి

త్వత్పాదాబ్జం విధివదితరే నిత్యమారాధయన్తః |

అన్యే వర్ణాశ్రమవిధిరతాః పాలయన్తస్త్వదాబ్జాం

సర్వం హిత్యా భవజలనిధావేష మజ్జామి ఘోరే ||

6 ||

ఉత్పద్యాపి స్మరహార మహాత్యుత్తమానాం

కులేఽస్మిన్

ఆస్వాద్య త్వన్మహిమజలధేరప్యహం శీకరాణాన్ |

త్వత్పాదార్చవిముఖహృదయశ్చాపలాదింద్రియా

ణాం

వ్యగ్రస్తుచ్ఛేష్వహహ జననం వ్యర్థయాంయేష పాపః

|| 7 ||

అర్కద్రోణప్రభృతికుసుమైరర్చనం తే విధేయం

ప్రాప్యం తేన స్మరహార ఫలం మోక్షసాంరాజ్యలక్ష్మీః |

ఏతజ్జానన్నపి శివ శివ వ్యర్థయన్కాలమాత్మన్

ఆత్మద్రోహీ కరణవివశో భూయసాధః పతామి || 8

||

కిం వా కుర్వే విషమవిషయస్వైరిణా వైరిణాహం

బద్ధః స్వామిన్ వపుషి హృదయగ్రన్ధినా సార్థమస్మిన్

|

ఉక్తా దర్పజ్వరభరజషా సాకమేకత్ర నద్ధః

శ్రాంయన్వత్సః స్మరహార యుగే ధావతా కిం కరోతు

|| 9 ||

నాహం రోద్ధుం కరణనిచయం దుర్నయం

పారయామి

స్మారం స్మారం జనిపథరుజం నాథ సీదామి భీత్యా

|

కిం వా కుర్వే కిముచితమిహ క్వాద్య గచ్ఛామి హస్త

త్వత్పాదాబ్జప్రపదనమృతే నైవ పశ్యాంయుపాయం

|| 10 ||

ఉల్లంఘ్యాజ్ఞాముడుపతికలాచూడ తే విశ్వవంద్య

త్యక్తాచారః పశువదధునా ముక్తలజ్జశ్చరామి |

ఏవం నానావిధభవతతిప్రాప్తదీర్ఘాపరాధః

క్లేశాంభోధిం కథమహమృతే త్వత్ప్రసాదాత్తరేయం

|| 11 ||

క్షాంయస్యేవ త్వమిహ కరుణాసాగరః కృత్స్న మాగః

సంసారోత్థం గిరిశ సభయప్రార్థనాదైన్యమాత్రాత్ |

యద్యప్యేవం ప్రతికలమహం వ్యక్తమాగస్సహస్రం
కుర్వన్ మూకః కథమివ తథా నిస్త్రపః ప్రార్థయేయం

|| 12 ||

సర్వం క్షేప్తం ప్రభవతి జనః సంసృతిప్రాప్తమాగః
చేతః శ్వాసప్రశమసమయే త్వత్పదాబ్జే నిధాయ |
తస్మిన్కాలే యది మమ మనో నాథ దోషత్రయార్తం
ప్రజ్ఞాహీనం పురహర భవేత్ తత్కథం మే ఘటేత

|| 13 ||

ప్రాణోత్తాన్తివ్యతికరదలత్సన్ధిబంధే శరీరే
ప్రేమావేశప్రసరదమితాక్రందితే బన్ధువర్గే |
అన్తః ప్రజ్ఞామపి శివ భజన్మన్తరాయైరనంతైః
ఆవిద్ధోఽహం త్వయి కథమిమామర్పయిష్యామి
బుద్ధిం || 14 ||

అద్యైవ త్వత్పదనలినయైరర్పయాంయన్తరాత్మన్
ఆత్మానం మే సహ పరికరైరద్రికన్యాధినాథ |
నాహం బోద్ధుం శివ తవ పదం నక్రియా
యైగచర్యాః

కర్తుం శక్నోంయనితరగతిః కేవలం త్వాం ప్రపద్యే ||

15 ||

యః స్రష్టారం నిఖిలజగతాం నిర్మమే పూర్వమీశః

తస్మై వేదానదిత సకలాన్యశ్చ సాకం పురాణైః |

తం త్వామాద్యం

గురుమహమసావాత్మబుద్ధిప్రకాశం

సంసారార్తః శరణమధునా పార్వతీశం ప్రపద్యే || 16

||

బ్రహ్మాదీన్ యః స్మరహర పశూన్మోహపాశేన బద్ధ్వా

సర్వానేకశ్చిదచిదధికః కారయిత్వాఽఽత్మకృత్యం |

యశ్చైతేషు స్వపదశరణాన్విద్యయా మోచయిత్వా

స్మాన్తానందం గమయతి పరం ధామ తం త్వాం

ప్రపద్యే || 17 ||

భక్తాగ్ర్యాణాం కథమపి పరైరోఽచికిత్స్వామమర్జ్యైః

సంసారాఖ్యాం శమయతి రుజం స్వాత్మబోధోషధేన

|

తం సర్వాధీశ్వర భవమహాదీర్ఘతీవ్రామయేన

క్లిష్టోఽహం త్వాం వరద శరణం యామి

సంసారవైద్యం || 18 ||

ధ్యాతో యత్నాద్విజితకరణైర్యోగిభిర్యో విమృగ్యః

తేభ్యః ప్రాణో త్రమణసమయే సన్నిధాయాత్మనైవ |

తద్వ్యాచష్టే భవభయహరం తారకం బ్రహ్మ దేవః

తం సేవేఽహం గిరిశ సతతం బ్రహ్మవిద్యాగురుం

త్వాం || 19 ||

దాసోఽస్మీతి త్వయి శివ మయా నిత్యసిద్ధం

నివేద్యం

జానాస్యేతత్ త్వమపి యదహం నిర్గతిః సంభ్రమామి

|

నాస్త్యైవాన్యన్మమ కిమపి తే నాథ విజ్ఞాపనీయం

కారుణ్యాన్మే శరణవరణం దీనవృత్తైర్గుహాణ || 20 ||

బ్రహ్మోపేంద్రప్రభృతిభిరపి స్వప్సితప్రార్థనాయ

స్వామిన్నగ్రే చిరమవసరస్తోషయద్భిః ప్రతీక్ష్యః |

ద్రాగేవ త్వాం యదిహ శరణం ప్రార్థయే కీటకల్పః

తద్విశ్వాధీశ్వర తవ కృపామేవ విశ్వస్య దీనే || 21

||

కర్మజ్ఞానప్రచయమఖిలం దుష్కరం నాథ పశ్యన్
పాపాసక్తం హృదయమపి చాపారయన్సన్నిరోద్ధుం

|

సంసారాఖ్యే పురహర మహాత్యంధకూపే విషీదన్

హస్తాలంబ ప్రపతనమిదం ప్రాప్యతే నిర్భయోస్మి ||

22 ||

త్వామేవైకం హతజనిపథే పాన్థమస్మిన్ ప్రపంచే

మత్వా జన్మప్రచయజలధేః బిభ్యతః పారశూన్యాత్ |

యత్తే ధన్యాః సురవర ముఖం దక్షిణం సంశ్రయన్తి

క్లిష్టం ఘోరే చిరమిహ భవే తేన మాం పాహి నిత్యం

|| 23 ||

ఏకోఽసి త్వం శివ జనిమతామీశ్వరో బన్ధముక్త్యోః

క్లేశాంగారావలిషు లురతః కా గతిస్త్యాం వినా మే |

తస్మాదస్మిన్నిహ పశుపతే ఘోరజన్మప్రవాహే

ఖిన్నం దైన్యాకరమతిభయం మాం భజస్వ

ప్రపన్నం || 24 ||

యో దేవానాం ప్రథమమశుభద్రావకో భక్తిభాజాం

పూర్వం విశ్వాధిక శతధృతిం జాయమానం మహర్షిః

|

దృష్ట్వాపశ్యత్సకలజగతీస్సృష్టిసామర్థ్యదాత్త్యా

స త్వం గ్రంథిప్రవిలయకృతే విద్యయా

యోజయాస్మాన్ || 25 ||

యద్యాకాశం శుభద మనుజాశ్చర్మవద్వేష్టయేయుః

దుఃఖస్యాంతం తదపి పురుషస్త్యామవిజ్ఞాయ నైతి |

విజ్ఞానం చ త్వయి శివ ఋతే త్వత్ప్రసాదాన్న

లభ్యం

తద్దుఃఖార్తః కమిహ శరణం యామి దేవం త్వదన్యం

|| 26 ||

కిం గూఢార్ణైరకృతకవచోగుంభనైః కిం పురాణైః

తన్త్రాద్యైర్వా పురుషమతిభిర్దుర్నిరూప్యైకమత్యైః |

కిం వా శాస్త్రైరఫలకలహోల్లాసమాత్రప్రధానైః

విద్యా విద్యేశ్వర కృతధియాం కేవలం త్వత్ప్రసాదాత్

|| 27 ||

పాపిష్టోఽహం విషయచపలః సంతతద్రోహశాలీ

కార్పణ్యైకస్థిరనివసతిః పుణ్యగన్ధానభిజ్ఞః |

యద్యప్యేవం తదపి శరణం త్వత్ప్రదాబ్జం ప్రపన్నం

నైనం దీనం స్మరహర తవోపేక్షితుం నాథ యుక్తం

|| 28 ||

ఆలోచ్యేవం మయి యది భవాన్నాథ దోషాననన్తాన్

అస్మత్ప్రదాశ్రయణపదవీం నార్హతీతి క్షిపేన్మాం |

అద్యైవేమం శరణవిరహోద్విద్ధి భీత్యైవ నష్టం

గ్రామో గృహ్ణోత్యహితతనయం కిం ను మాత్రా నిరస్తం

|| 29 ||

క్షంతవ్యం వా నిఖిలమపి మే భూతభావి వ్యలీకం

దుర్వ్యాపారప్రవణమథవా శిక్షణీయం మనో మే |

న త్వేవార్త్యా నిరతిశయయా త్వత్ప్రదాబ్జం ప్రపన్నం

త్వద్విన్యస్తాఖిలభరమముం యుక్తమీశ ప్రహాతుం

|| 30 ||

సర్వజ్ఞస్త్వం నిరవధికృపాసాగరః పూర్ణశక్తిః

కస్మాదేనం న గణయసి మామాపదబ్ధౌ నిమగ్నం |

ఏకం పాపాత్మకమపి రుజా సర్వతోఽత్యంతదీనం

జన్తుం యద్యుద్ధరసి శివ కస్తావతాతిప్రసంగః || 31

||

అత్యంతార్తివృథితమగతిం దేవ మాముద్ధరేతి

క్షుణ్ణో మార్గస్త్వ శివ పురా కేన వాఽనాథనాథ |

కామాలంబే బత తదధికాం ప్రార్థనారీతిమన్యాం

త్రాయస్వినం సపది కృపయా వస్తుతత్త్వం విచిన్త్య

|| 32 ||

ఏతావన్తం భ్రమణనిచయం ప్రాపితోఽయం వరాకః

శాన్తః స్వామిన్నగతిరథునా మొచనీయస్త్వయాహం

|

కృత్యాకృత్యవ్యపగతమతిర్దీనశాఖామృగోఽయం

సంతాడ్యైనం దశనవివృతిం పశ్యతస్తి ఫలం కిం ||

33 |

మాతా తాతః సుత ఇతి సమాబధ్య మాం

మోహపాశై-

రాపాత్యైవం భవజలనిధౌ హా కిమీశ త్వయాప్తం |

ఏతావంతం సమయమియతీమార్తిమాపాదితేఽస్మిన్

కల్యాణీ తే కిమితి న కృపా కాపి మే భాగ్యరేఖా ||

34 ||

భుంక్షే గుప్తం బత సుఖనిధిం తాత సాధారణం త్వం

భిక్షావృత్తిం పరమభినయన్మాయయా మాం విభజ్య

|

మర్యాదాయాః సకలజగతాం నాయకః స్థాపకస్త్వం

యుక్తం కిం తద్వద విభజనం యోజయస్వాత్మనా

మాం || 35 ||

న త్వా జన్మప్రలయజలధేరుద్ధరామీతి చేద్ధీః

ఆస్తాం తస్మే భవతు చ జనిర్యత్ర కుత్రాపి జాతౌ |

త్వద్భక్తానామనితరసుఖైః పాదధూళీకిశోరైః

ఆరబ్ధం మే భవతు భగవన్ భావి సర్వం శరీరం ||

36 ||

కీటా నాగాస్తరవ ఇతి వా కిం న సంతి స్థలేషు
త్వత్పాదాంభోరుహపరిమళోద్వాహిమన్దానిలేషు |
తేష్వికం వా సృజ పునరిమం నాథ దీనార్తిహారిన్
ఆతోషాన్మాం మృడ భవమహాంగరనద్యాం లుఠంతం
|| 37 ||

కాలే కంఠస్ఫురదసుకలాలేశసత్తావలోక-
వ్యగ్రోదగ్రవ్యసనిసకలస్నిగ్ధరుద్ధోపకంఠే |
అంతస్తోదైరవధిరహితామార్తిమాపద్యమానే-
ఽప్యంఘ్రిద్వంద్వే తవ నివిశతామంతరాత్మాన్
మమాత్మా || 38 ||

అంతర్బాష్పాకులితనయనానంతరంగానపశ్యన్
అగ్రే ఘోషం రుదితబహులం కాతరాణామశృణ్వన్ |
అత్యుత్త్రాన్తిశ్రమమగణయన్నంతకాలే కపర్దిన్
అంఘ్రిద్వంద్వే తవనివిశతామంతరాత్మాన్ మమాత్మా
|| 39 ||

చారుస్మేరాననసరసిజం చంద్రరేఖావతంసం
పుల్లన్మల్లీకుసుమకలికాదామసౌభాగ్యచోరం |

అంతః పశ్యాంయచలసుతయా రత్నపీఠే నిషణ్ణం
లోకాతీతం సతతశివదం రూపమప్రాకృతం తే || 40

||
స్వప్నీ వాపి స్వరసవికసద్ధివ్యపంకేరుహాభం
పశ్యేయం కిం తవ పశుపతే పాదయుగ్మం కదాచిత్

|
క్వాహం పాపః క్వ తవ చరణాలోకభాగ్యం తథాపి
ప్రత్యాశాం మే ఘటయతి పునర్విశ్రుతా
తేఽనుకంపా || 41 ||

భిక్షావృత్తిం చర పితృవనే భూతసంఘైర్భ్రమేదం
విజ్ఞాతం తే చరితమఖిలం విప్రలిప్సోః కపాలిన్ |
ఆవైకుంఠద్రుహిణమఖిలప్రాణినామీశ్వరస్త్వం
నాథ స్వప్నీఽప్యహమిహ న తే పాదపద్మం
త్యజామి || 42 ||

ఆలేపనం భసితమావసథః శ్మశానం
అస్థీని తే సతతమాభరణాని సంతు |
నిహ్నోతుమీశ సకలశ్రుతిపారసిద్ధం

ఐశ్వర్యమంబుజభవోఽపి చ న క్షమస్తే || 43 ||

వివిధమపి గుణౌఘం వేదయన్త్వర్థవాదాః

పరిమితవిభవానాం పామరాణాం సురాణాం |

తనుహిమకరమౌలే తావతా త్వత్పరత్వే

కతి కతి జగదీశాః కల్పితా నో భవేయుః || 44 ||

విహార పితృవనే వా విశ్వపారే పురే వా

రజతగిరితటే వా రత్నసానుస్థలే వా |

దిశ భవదుపకంఠం దేహి మే భృత్యభావం

పరమశివ తవ శ్రీపాదుకావాహకానాం || 45 ||

బలమబలమమీషాం బల్వజానాం విచిన్త్యం

కథమపి శివ కాలక్షేపమాత్రప్రధానైః |

నిఖిలమపి రహస్యం నాథ నిష్కృష్య సాక్షాత్

సరసిజభవముఖ్యైః సాధితం నః ప్రమాణం || 46 ||

న కించిన్మేనేఽతః సమభిలషణీయం త్రిభువనే

సుఖం వా దుఃఖం వా మమ భవతు యద్భావి

భగవన్ |

సమున్మీలత్పాథోరుహకుహరసౌభాగ్యముషితే
పదద్వంద్వే చేతః పరిచయముపేయాన్మమ సదా

|| 47 ||

ఉదరభరణమాత్రం సాధ్యముద్దిశ్య నీచే-
ష్వసకృదుపనిబద్ధామాహితోచ్ఛిష్టభావాం |
అహమిహ నుతిభంగీమర్పయిత్వోపహారం
తవ చరణసరోజే తాతజాతోఽపరాధీ || 48 ||

సర్వం సదాశివ సహస్వ మమాపరాధం
మగ్నం సముద్ధర మహత్యముమాపదబ్ధౌ |
సర్వాత్మనా తవ పదాంబుజమేవ దీనః

స్వామిన్న నన్యశరణః శరణం ప్రపద్యే || 49 ||

ఆత్మార్పణస్తుతిరియం భగవన్నిబద్ధా
యద్యప్యనన్యమనసా న మయా తథాపి |

వాచాపి కేవలమయం శరణం వృణీతే

దీనో వరాక ఇతి రక్ష కృపానిధే మాం || 50 ||